

Brevikkalk

Tradisjonelt vedbrent stykkalk

Produktbeskrivelse

Brevikkalk er en subhydraulisk (meget svakt hydraulisk) kalk som er tradisjonelt brent med ved til stykkalk (brentkalk). Kalken produseres i små kalkovner på Grenstøl i Tvedestrand. «Brevikkalk» er et *ad hoc* navn og ikke et varemerke. Produktet selges ikke fritt på det åpne markedet, men benyttes etter nærmere avtaler til restaureringsformål.

Råstoffet er lett uren, blågrå, ordovicisk kontaktmetamorf kalkstein fra Dalen ved Brevik. Metamorfosen har i forekomsten vært fullstendig, dvs. at råstoffet er en tett, middels- til finkornet krystallin marmor. Innholdet av kalkspat er ifølge undersøkelser utført av NGU (rapport nr. 2006.036) normalt i størrelsesorden 87%. Til kalkbrenning benyttes noe renere partier av forekomsten, med anslått i overkant av 90% kalkspat. Dette gir normalt høy andel CaO i ferdig brent kalk. Innholdet av aktive, hydrauliske komponenter vil være i størrelsesorden <5%, også antydnet ved tynnslipmikroskopi av råstoffet og mørtelprøver laget av kalken (utført av Fabrica kulturminnetjenester as). Stykkalken er egnet til lesking og blanding på byggeplassen og brukes til restaurering av eldre stein- og murbygninger og -konstruksjoner. Fargen på lesket Brevikkalk er hvit med en gyllen tone.

Produktbeskrivelsen og sikkerhetsdatabladet som medfølger tilfredsstiller krav til produkter som ikke er CE-merket, jfr. «Forskrift om dokumentasjon av byggevarer» (<https://dibk.no/regelverk/dok/iii/innledning/>)

Bruksområder og bruk

Brevikkalk kan brukes til murmørtel, spekkemørtel, pussmørtel, slemming og hvitting. Den kan leskes og blandes på flere måter. Normalt benyttes mørtellesking («hotmix») for tillaging av mørtler for umiddelbar bruk, og våtlesking for slemming og hvitting, enten for umiddelbar bruk eller for lagring. Brevikkalk benyttes etter opplæring ved kyndig veileder med erfaring fra tilsvarende arbeider.

Sikkerhetsforskrifter

Støv fra stykkalk/brent kalk og sprut fra lesking og lesket kalk er etsende og irriterende ved kontakt med hud og kan gi alvorlig øyeskade. Ved kontakt med fuktighet er kalken svært basisk (pH 12-13) og lesking utvikler dels høye temperaturer. Nødvendig sikkerhetsutstyr (vernebriller, støvmaske, hansker) benyttes ved håndtering. Det medfølger sikkerhetsdatablad til produktet.

Forpakning og lagring

Fra produsent er Brevikkalk pakket i lufttette tønner. I uåpnede og forsvarlig lagrede tønner (tørt og frostfritt) har stykkalken en lagringstid på flere år. Det anbefales å benytte kalken så raskt som mulig etter at en tønne er åpnet.

Produsent

Oppegaard Mur og Tradisjonshåndverk, Brunåsbakken 43, 4900 Tvedestrand. Kontakt: Anders Oppegaard, anders@oppegaardmur.no, M: 924 67 307, org.nr.: 933 585 727, web: <https://oppegaardmur.no/>
